

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 września 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Struzik (spr.)
Sędziowie:	SSA Regina Kurek SSA Marek Boniecki
Protokolant:	st.sekr.sądowy Katarzyna Wilczura

po rozpoznaniu w dniu 8 września 2015 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółdzielni Gastronomicznej w K.

przeciwko S. K. (1)

przy interwencji ubocznej po stronie pozwanej Skarbu Państwa- (...) Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w K.

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 30 września 2014 r. sygn. akt I C 636/09

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanego kwotę 2 700zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

SSA Regina Kurek SSA Andrzej Struzik SSA Marek Boniecki

Sygn. akt I ACa 670/15

UZASADNIENIE

(...) Spółdzielnia Gastronomiczna domagała się zasądzenia od pozwanego S. K. (1) kwoty 117.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10 kwietnia 2006 r. tytułem odszkodowania za bezumowne korzystanie przez pozwanego w okresie od 1 stycznia 2003 r. do 31 marca 2006 r. z ruchomości stanowiących zabytkowe wyposażenie kawiarni (...) w K. przy ul. (...). Roszczenie swe strona powodowa wywodziła z prawa własności tych ruchomości i powoływała się na wyrok

Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 4 lipca 1996 r. sygn. akt I ACr 322/96 mający to prawo własności potwierdzać. Strona powodowa wskazała, że pozwany, będący właścicielem budynku przy ul. (...) w K., od 1991 r. prowadzi kawiarnię (...), w której przedmiotowe wyposażenie się znajduje, wyposażenie to w 1983 roku zostało wpisane do rejestru zabytków i nie może być z kawiarni usunięte, natomiast pozwany odmawia podpisania z powodową spółdzielnią umowy, która stanowiłaby podstawę korzystania przez niego z tego wyposażenia. Strona powodowa wskazywała też, że Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokami z dnia 16 marca 2001 r. sygn.. akt IX GC 1572/00 i z dnia 17 października 2003 r. sygn.. akt IX GC 1592/02 zasądził od pozwanego na jej rzecz wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z tych samych ruchomości za wcześniejszy okres. Jako podstawę prawną swych roszczeń strona powodowa wskazywała przepisy art. 224 i art. 225 k.c.

Pozwany wnosił o oddalenie powództwa przecząc by strona powodowa posiadała tytuł prawny do zabytkowych ruchomości stanowiących wyposażenie kawiarni (...) oraz wskazując, że powołanym wyrokiem sygn. I ACr 322/96 nie przesądzono o przysługiwaniu powodowej spółdzielni prawa własności, a tylko nakazano Gminie M. K. złożenie oświadczenia przenoszącego na stronę powodową posiadanie wyżej opisanych ruchomości. Pozwany twierdził nadto, że nie jest posiadaczem, a tylko dzierżycielem tych ruchomości, gdyż włada nimi za właściciela, którym jest Skarb Państwa.

Interwenant uboczny po stronie pozwanego wnosił o oddalenie powództwa, przecząc że strona powodowa jest lub kiedykolwiek była właścicielem zabytkowego wyposażenia kawiarni (...) i twierdząc, że prawo własności tych ruchomości przysługuje Skarbowi Państwa, zaś S. K. (2) jest w istocie depozytariuszem tego zabytku, eksponując go w lokalu stanowiącym jego własność i pokrywając koszty związane z jego utrzymaniem i zabezpieczeniem.

Wyrokiem z dnia 21 października 2008 r. Sąd Okręgowy w Krakowie zasądził od pozwanego S. K. (1) na rzecz strony powodowej (...) Spółdzielni Gastronomicznej w K. kwotę 78.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10 kwietnia 2006 r. do dnia zapłaty, w pozostałym zakresie powództwo oddalił oraz zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej koszty procesu. Orzekając w taki sposób Sąd Okręgowy odwołał się do wynikającego z przepisu art. 365 § 1 k.p.c. związania prawomocnymi wyrokami sygn. akt IX GC 1572/00 i IX GC 1592/02, którymi przesądzono odpowiedzialność pozwanego względem strony powodowej z tytułu wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z zabytkowego wyposażenia kawiarni (...) łącznie za okres od 16 lipca 1997 r. do 30 grudnia 2002 r. oraz wskazał, że obecny pozew oparty był na takiej samej podstawie, tyle tylko że dotyczącej dalszego okresu.

Po rozpoznaniu sprawy w wyniku apelacji pozwanego wyrokiem z dnia 13 lutego 2009 r. Sąd Apelacyjny w Krakowie uchylił powyższy wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Krakowie do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego. Sąd Apelacyjny zaakceptował ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego i przyjął je za własne. W swych rozważaniach stwierdził, że granicą mocy wiążącej prawomocnego orzeczenia, o której mowa w art. 365 k.p.c., jest niezmiennosc okoliczności faktycznych konkretyzujących dochodzone w sprawie roszczenie. W konsekwencji związane prawomocnymi wyrokami zapadłymi w sprawach sygn. IX GC 1572/00 i IX GC 1592/02 oznacza, że przesądzona została treść łączącego strony stosunku prawnego – pozwany zobowiązany jest do zapłaty na rzecz strony powodowej wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z zabytkowych ruchomości. Zgodnie z art. 225 k.c. w zw. z art. 224 § 2 k.c. czyni to zasadnym przyjęcie, że powodowa spółdzielnia jest właścicielem tych ruchomości, a pozwany ich posiadaczem w złej wierze. Dla przełamania tego związania koniecznym było zatem powołanie nowych okoliczności faktycznych istotnych dla oceny będącego przedmiotem sprawy stosunku prawnego, które miały miejsce po okresie, którego dotyczy treść prawomocnych wyroków. Sąd Apelacyjny przykładowo wskazał, że przełamanie w niniejszej sprawie związania z art. 365 k.p.c. byłoby możliwe, gdyby po okresie, za który w prawomocny sposób zostało zasądzone wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z ruchomości, powodowa spółdzielnia utraciła własność tych ruchomości, zapadł prawomocny wyrok ustalający, że powodowa spółdzielnia nie jest właścicielem tych ruchomości, względnie pozwany uzewnętrznił zachowanie, które pozwala na zmianę oceny jego władztwa nad spornymi ruchomościami. Taka obrona nie została podjęta w tej sprawie, zaś podejmowane przez pozwanego próby kwestionowania własności służącej stronie powodowej i braku przymiotu ich posiadacza po stronie pozwanego nie mogły prowadzić do badania tej kwestii. Uwzględnienie apelacji wynikało natomiast z konieczności oceny zgłoszonego roszczenia w kontekście art. 5 k.c., a to w związku z podniesionymi przez pozwanego okolicznościami, iż będąc

właścicielem nieruchomości, w której znajduje się kawiarnia (...), ze względu na przepisy o ochronie zabytków nie może on usunąć z niej ruchomości stanowiących zabytkowe wyposażenie kawiarni, w konsekwencji czego bezpodstawnym jest uzyskiwanie przez powodową spółdzielnię jakichkolwiek korzyści z tego tytułu. Zachodzi zatem sytuacja, w której pozwany woli zmuszony jest władać ruchomościami stanowiącymi własność powoda i partycypować w kosztach ich utrzymania, co stanowi źródło dochodu strony powodowej niezależne od woli pozwanego.

W trakcie ponownego rozpoznania sprawy pismem z dnia 22 maja 2009 r. strona powodowa ograniczyła żądanie do kwoty 78.000 zł, a następnie pismem z dnia 21 lipca 2009 r. rozszerzyła je o dalszą kwotę 76.000 zł z odsetkami od dnia 22 lipca 2009 r. tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z tych ruchomości przez pozwanego w okresie od 1 kwietnia 2006 r. do 30 czerwca 2009 r.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy wyrokiem z dnia 30 września 2014 r. Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił powództwo i zasądził od strony powodowej na rzecz pozwanego kwotę 19.815 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Uzasadniając powyższy wyrok Sąd Okręgowy wskazał na następujące bezsporne okoliczności stanowiące jego podstawę faktyczną:

Strona powodowa dochodziła od pozwanego wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z rzeczy ruchomych wpisanych do rejestru zabytków, znajdujących się w kawiarni (...) w kamienicy przy ul. (...) w K. i stanowiących jego wyposażenie. Właścicielem kamienicy i lokalu, w którym znajduje się kawiarnia jest pozwany. Pozwany od 1991 r. (tj. od kiedy kupił kamienicę, w której znajduje się kawiarnia) prowadzi kawiarnię, a zabytkowe ruchomości przez cały ten czas stanowiły jej wyposażenie. Spółdzielnia swoje roszczenie względem pozwanego wywodziła z prawa własności, twierdziła że jest właścicielem zabytkowych rzeczy ruchomych znajdujących się w kawiarni i przysługuje jej względem pozwanego roszczenie o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z przedmiotu jej własności. Pozwany faktycznie korzysta z przedmiotowych ruchomości, nie jest związany ze stroną powodową żadną umową. Pozwany ze względu na fakt, iż wyposażenie kawiarni zostało wpisane do rejestru zabytków nie mógł i nie może wyzbyć się przedmiotowego wyposażenia, ani zwrócić go fizycznie właścicielowi, jako że jest ono nierozzerwalnie związane z historycznym i artystycznym wymiarem miejsca jakim jest sama kawiarnia (...) i nie pozwalają na to uregulowania dotyczące ochrony zabytków.

Sąd Okręgowy w Krakowie prawomocnymi wyrokami z dnia 16 marca 2001 r. (sygn. IX GC 1572/00) oraz z dnia 17 października 2003 r. (sygn. akt IX GC 1592/02) zasądził na rzecz strony powodowej od pozwanego należności z tytułu bezumownego korzystania ze spornych ruchomości za okres od lipca 1997 r. do grudnia 2002 r. w wysokości po 2000 zł miesięcznie, na podstawie art. 224 i art. 225 k.c., przy ustaleniu, że stronie powodowej przysługuje prawo własności ruchomości.

Wyrokiem z dnia 16 lutego 2011 r., sygn. akt I ACa 44/11, Sąd Apelacyjny w Krakowie oddalił apelację Spółdzielni od wyroku z dnia 2 listopada 2010 r. wydanego przez Sąd Okręgowy w Krakowie, w sprawie sygn. akt IC 1449/09, z powództwa Skarbu Państwa-Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, przy interwencji ubocznej pozwanego, przeciwko Spółdzielni ustalającego, że Skarb Państwa jest właścicielem zabytkowego wyposażenia kawiarni (...) (wyrok i uzasadnienie k. 360-369). Następnie wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 2012 r., sygn. akt III CSK 201/11, oddalona została skarga kasacyjna (...) Spółdzielni Gastronomicznej od powołanego wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie .

W dniu 23 kwietnia 2013 r. Sąd Rejonowy dla (...) w Krakowie, w sprawie sygn. akt I Ns 513/12/S, wydał postanowienie, którym oddalił wniosek (...) Spółdzielni Gastronomicznej w K. o zasiedzenie zabytkowych rzeczy ruchomych składających się na wyposażenie kawiarni (...) w K. (postanowienie z uzasadnieniem k. 502-510). Postanowieniem z dnia 31 stycznia 2014 r. wydanym przez Sąd Okręgowy w Krakowie, w sprawie sygn. akt II Ca 1670/13, oddalono apelację Spółdzielni od powołanego postanowienia (postanowienie z uzasadnieniem k. 511-516).

W swych rozważaniach sąd I instancji, odwołując się do wskazań zawartych w uzasadnieniu zapadłego w tej sprawie wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 13 lutego 2009 r. wyraził pogląd, że wyżej powołany prawomocny wyrok zapadły w sprawie sygn. I C 1449/09 ustalający, że właścicielem zabytkowych ruchomości stanowiących wyposażenie kawiarni (...) jest Skarb Państwa, przełamał wynikające z art. 365 k.p.c. związanie sądu prawomocnymi wyrokami wydanymi w sprawach sygn. IX GC 1572/00 i IX GC 1592/02, a postanowienie zapadłe w sprawie sygn. I Ns 513/12/S przesądza, że nie doszło do nabycia własności tych ruchomości przez zasiedzenie przez (...) Spółdzielnię Gastronomiczną po zapadnięciu wyroku w sprawie sygn. I C 1449/09. W konsekwencji stronie powodowej nie przysługuje wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z wyżej wskazanych ruchomości, gdyż przepisy art. 224 i art. 225 k.c. roszczenie takie przyznają wyłącznie właścicielowi. Przesądzenie tej kwestii uczyniło natomiast zbędną ocenę roszczenia strony powodowej w kontekście art. 5 k.c.

Uzasadniając orzeczenie o kosztach procesu sąd I instancji powołał art. 98 k.p.c. oraz wskazał, że ze względu na skomplikowany charakter sprawy wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego za obie instancje zasądził w wysokości dwukrotności stawki minimalnej.

Wyrok powyższy strona powodowa zaskarżyła w całości. We wniesionej apelacji skarżąca zarzuciła:

- naruszenie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i nie zawieszenie postępowania na czas rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy sprawy o stwierdzenie nabycia własności zabytkowych rzeczy ruchomych składających się na wyposażenie kawiarni (...) w drodze zasiedzenia;

- naruszenie art. 365 § 1 k.p.c. poprzez błędne jego zastosowanie przejawiające się w przyjęciu, że doszło do przełamania związania sądu uprzednio wydanymi wyrokami w sprawach sygn. IX GC 1572/00 i IX GC 1592/02 ze względu na prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie w sprawie sygn. I C 1449/09 w sytuacji, gdy wyrok ten uprawomocnił się z dniem 16 lutego 2011 r., natomiast roszczenie powódki obejmowało odszkodowanie za bezumowne korzystanie z ruchomości za okres od 1 stycznia 2003 r. do 30 czerwca 2009 r.;

- naruszenie art. 102 k.p.c. przez jego niezastosowanie w niniejszej sprawie i obciążenie powódki kosztami postępowania, podczas gdy w dacie wytoczenia powództwa w niniejszej sprawie zasadność powództwa była przesądzona wyrokami w sprawach sygn. IX GC 1572/00 i IX GC 1592/02;

- naruszenie §1-2, § 6 pkt 6 i § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu poprzez ich błędne zastosowanie polegające na przyjęciu, że skomplikowany charakter niniejszej sprawy oraz wkład pracy pełnomocnika w przyczynienie się do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia uzasadniają przyznanie wynagrodzenia w wysokości dwukrotności stawki minimalnej, podczas gdy charakter niniejszego postępowania, w szczególności fakt jego kilkukrotnego i kilkuletniego zawieszenia wskutek toczących się między stronami postępowań, znikoma liczba rozpraw i pism procesowych nie uzasadniają takiego rozstrzygnięcia.

W konkluzji strona powodowa domagała się zmiany zaskarżonego wyroku i zasądzenia zgodnie z żądaniem.

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji z przyznaniem kosztów postępowania w podwójnej minimalnej wysokości.

Interwenient uboczny wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Podstawa faktyczna zaskarżonego wyroku, przyjęta przez sąd I instancji, nie jest przez skarżącą kwestionowana. Mając to na uwadze, a także okoliczność, że podstawę tę stanowiły fakty między stronami bezsporne, Sąd Apelacyjny przyjmuje te fakty za podstawę własnego orzeczenia.

Zarzut naruszenia art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. stał się bezprzedmiotowy na skutek wydania przez Sąd Najwyższy w dniu 18 marca 2015 r. postanowienia sygn. III CSK 418/14 odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej w sprawie sygn. I Ns 513/12/S. Stąd tylko na marginesie można zauważyć, że zarzut ten był oczywiście bezzasadny, skoro cały okres, za który strona powodowa w niniejszej sprawie dochodziła od pozwanego wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z ruchomości, przypadła przez wydaniem wyroku ustalającego, że właścicielem spornych ruchomości jest Skarb Państwa. W takiej sytuacji ewentualne nabycie własności tych ruchomości przez zasiedzenie przez stronę pozwaną musiałyby mieć miejsce już po wydaniu tamtego wyroku, a zatem po okresie objętym sporem w obecnie rozpoznawanej sprawie.

Bezzasadnym jest też zarzut naruszenia art. 365 § 1 k.p.c. Przede wszystkim odwołać się trzeba do przepisu art. 386 § 6 k.p.c., który stanowi o związaniu oceną prawną i wskazaniem co do dalszego postępowania zawartymi w uzasadnieniu wyroku sądu II instancji zarówno sądu, któremu sprawa została przekazana, jak i sądu II instancji przy ponownym rozpoznaniu sprawy. W konsekwencji sądy obu instancji ponownie rozpoznające sprawę były związane zawartym w uzasadnieniu wyroku z dnia 13 lutego 2009 r. stwierdzeniem o możliwości przełamania związania z art. 365 § 1 k.p.c. w razie powołania i wykazania nowej okoliczności, która miała miejsce już po okresie, którego dotyczy treść wcześniejszych, prawomocnych wyroków, a to m.in. że zapadł wyrok ustalający, iż właścicielem spornych ruchomości jest osoba trzecia. Taki właśnie wyrok zapadł w sprawie sygn. I C 1449/09, że właścicielem ruchomości stanowiących zabytkowe wyposażenie kawiarni (...) jest Skarb Państwa, stosownie do art. 365 § 1 k.p.c. wiąże sąd w obecnie prowadzonym postępowaniu. Strona powodowa, odwołując się do tego właśnie przepisu, twierdzi, że orzeczenia zapadłe w sprawach sygn. IX GC 1572/00 i IX GC 1592/02 utraciły moc wiążącą dopiero z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie I C 1449/09. Takie stwierdzenie jest trafne tylko w rozumieniu ściśle procesowym, to jest że przed datą uprawomocnienia się wyroku w sprawie I C 1449/00 niedopuszczalne było przyjęcie w sporze pomiędzy (...) Spółdzielnia Gastronomiczną i (...), że ta spółdzielnia nie jest właścicielem wyżej opisanych ruchomości. Nietrafnym jest natomiast wyprowadzenie z przepisu art. 365 § 1 k.p.c. wniosku, że po prawomocności wyroku w sprawie I C 1449/09 niedopuszczalnym jest przyjęcie, że ww. spółdzielnia przed tą datą nie była właścicielem spornych ruchomości. Wykładnia art. 365 § 1 k.p.c. proponowana w apelacji pozostawałaby w oczywistej sprzeczności z wykładnią tego przepisu i wskazaniem zawartymi w uzasadnieniu wyroku Sadu Apelacyjnego z dnia 13 lutego 2009 r., który jednoznacznie wskazywał na wyrok zapadły po okresie objętym poprzednimi orzeczeniami zasądzającymi wynagrodzenie za bezumowne korzystanie jako na to, które przełamuje związanie tamtymi wyrokami. Wyrok w sprawie I C 1449/09 nie ukształtował prawa, co następowałoby z chwilą jego prawomocności, ale ustalał istnienie prawa (art. 189 k.p.c.), zatem prawo to musiało istnieć najpóźniej w chwili wyrokowania. Podobnie jak związanie wyrokami zapadłymi w sprawach sygn. IX GC 1572/00 i IX GC 1592/02 obejmowało nie tylko samą treść sentencji, ale skonkretyzowaną i zindywidualizowaną normę prawną, wywiedzioną z norm generalnych i abstrakcyjnych, a zatem związanie przesłankami mających zastosowanie w sprawie przepisów prawa materialnego, jako nierozzerwalnie związanych z treścią wyroku, tak i wyroku w sprawie I C 1449/09 nie sposób odczytywać w oderwaniu od tych przesłanek. Istotą tego wyroku było stwierdzenie, że nie zostały zrealizowane konieczne przesłanki nabycia przez (...) Spółdzielnię Gastronomiczną własności ruchomości stanowiących zabytkowe wyposażenie kawiarni (...), a zatem że spółdzielnia ta nigdy nie była właścicielem tych ruchomości. W konsekwencji ocena ta znajduje zastosowanie do okresu korzystania z tych ruchomości przez pozwanego będącego przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie i przesądza oddalenie powództwa.

Nietrafnym jest zarzut naruszenia art. 102 k.p.c. Istotnie prawomocne wyroki zasądzające od pozwanego na rzecz strony powodowej wynagrodzenie za wcześniejsze okresy korzystania ze spornych ruchomości dawały stronie powodowej podstawę do przekonania o zasadności roszczenia dochodzonego w obecnie rozpoznawanej sprawie. Okoliczność ta mogłaby prowadzić do zastosowania art. 102 k.p.c., gdyby z chwilą prawomocności wyroku ustalającego, że właścicielem spornych ruchomości jest Skarb Państwa, a najpóźniej z chwilą oddalenia skargi kasacyjnej w tamtej sprawie, strona powodowa cofnęła pozew. W tym momencie strona powodowa musiała mieć pewność, że jej roszczenia dochodzone w obecnie rozpoznawanej sprawie są bezzasadne. Skoro do takiego cofnięcia

pozwu nie doszło, brak podstaw do przyjęcia, że zachodzą szczególne okoliczności uzasadniające odstępianie od reguły orzekania o kosztach procesu wyrażonej w art. 98 k.p.c.

Bezzasadnym jest także zarzut naruszenia przepisów §1-2, § 6 pkt 6 i § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Przede wszystkim zauważyć trzeba, że nawet bezzasadne zastosowanie wielokrotności minimalnej opłaty za czynności adwokackie przy zasądzeniu kosztów procesu nie może naruszyć przepisu § 1 powołanego rozporządzenia, jako określającego zakres regulacji, a nie zasady ustalania opłat, jak też przepisów § 6 i § 13, jako określających samą wysokość stawek minimalnych, a nie zasady stosowania ich wielokrotności. Z przepisów, których naruszenie apelacja zarzuca, wyłącznie § 2 rozporządzenia dotyczy kwestii w zarzucie tym podniesionych. Przepis § 2 ust. 1 rozporządzenia w odniesieniu do procesu cywilnego stanowi w istocie powtórzenie zasady wyrażonej w art. 109 § 2 zdanie 2 k.p.c. Oba te przepisy przy ustalaniu wysokości wynagrodzenia pełnomocnika będącego adwokatem, która wejdzie w skład zasądzonych kosztów procesu, odsyłają do tych samych kryteriów: niezbędnego nakładu pracy pełnomocnika, czynności podjętych w sprawie, charakteru sprawy i wkładu pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. Z kolei § 2 ust. 2 rozporządzenia stanowi, że podstawę zasądzenia opłaty za czynności adwokata stanowią stawki minimalne określone w rozdziałach 3-5 rozporządzenia, przy czym opłata nie może być wyższa niż sześciokrotna stawka minimalna ani przekraczać wartości przedmiotu sprawy. Oznacza to, że zasądzona przez sąd jako składnik kosztów procesu opłata adwokacka może się kształtować pomiędzy stawką minimalną a jej sześciokrotnością, zaś decyzja o jej wysokości w tych ramach zależy od kryteriów określonych przez przepisy art. 109 § 2 zdanie 2 k.p.c. i § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia. Powszechnym jest natomiast przekonanie, nie mające żadnych podstaw w obowiązujących przepisach prawa, że zasądzenie opłaty wyższej od minimalnej może nastąpić wyłącznie wtedy, gdy sprawa ma szczególnie skomplikowany charakter, czy też niezbędny nakład pracy pełnomocnika był bardzo wysoki. Tymczasem kryteria wskazane w powołanych przepisach mają charakter stopniowalny i zależnie od występującego w danej sprawie ich stopnia uzasadnione może być przyjęcie, jako odpowiedniego, wynagrodzenia adwokackiego od opłaty minimalnej do jej sześciokrotności.

Stopień skomplikowania rozpoznawanej sprawy, jakkolwiek nie był szczególnie wysoki, to z pewnością nie może być uznany za niewielki, a podejmowane przez pełnomocnika czynności wymagały znacznego zaangażowania, tak z uwagi na wymagany stopień wiedzy prawniczej, jak też ze względu na czas trwania postępowania. Oceniając wkład pełnomocnika w rozstrzygnięcie sprawy nie sposób pominąć okoliczności, że to właśnie sporządzona i wniesiona przez niego apelacja doprowadziła do uchylenia wyroku niekorzystnego dla pozwanego i ostatecznie do wygrania sprawy przez jego klienta. Te okoliczności z pewnością uzasadniały zastosowanie dwukrotności opłaty minimalnej.

Z powyższych przyczyn apelacja okazała się bezzasadna i na podstawie art. 385 k.p.c. podlegała oddaleniu.

O kosztach postępowania apelacyjnego sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zasądzając od powoda, jako strony przegrywającej sprawę, na rzecz pozwanego kwotę odpowiadającą wynagrodzeniu pełnomocnika będącego adwokatem ustalonemu w stawce minimalnej określonej przez przepisy § 6 pkt 6 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. W odniesieniu do tego etapu postępowania Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do zasądzenia wynagrodzenia adwokackiego w wysokości wyższej od opłaty minimalnej, gdyż podstawa oddalenia powództwa po ponownym rozpoznaniu sprawy przesądzała, że rozstrzygnięcie sądu I instancji jest oczywiście trafne, a zatem reprezentowanie pozwanego na tym etapie postępowania nie wymagało szczególnego nakładu pracy, zaś opracowanie odpowiedzi na apelację było stosunkowo proste.